

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2856/2021
25.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Душан Вујошевић, адвокат из ..., против туженог „Кондивик услуге“ д.о.о. Вршац у ликвидацији, чији је пуномоћник Милица Чворовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 29/21 од 19.01.2021. године, у седници одржаној 25.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 29/21 од 19.01.2021. године и пресуда Основног суда у Горњем Милановцу П1 199/19 од 06.10.2020. године у усвајајућим деловима, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужилаца АА и ББ којим су тражили да се пониште решења туженог од 09.01.2019. године, којим је тужиоцима отказан уговор о раду услед престанка рада послодавца због ликвидације, и да се тужени обавезе да им на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати и то: тужиоцу АА износ од 360.000,00 динара и тужиоцу ББ 161.464,20 динара.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ решење Вишег суда у Чачку Гж1 18/21 од 27.05.2021. године и решење Основног суда у Горњем Милановцу П1 199/19 од 10.02.2021. године, тако што се одбија захтев тужилаца којим су тражили да се тужени обавезе да им накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженом накнаде трошкове целог поступка од 120.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправке пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П1 199/19 од 06.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор стварне ненадлежности тог суда истакнут од стране туженог. Ставовима другим, трећим, четвртим и петим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и поништена су као незаконита решења туженог од 09.01.2019. године (ближе наведена у ставовима другом и четвртим изреке), којим им је отказан уговор о раду услед престанка рада послодавца због ликвидације, и тужени је обавезан да тужиоцима на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износе ближе наведене у ставовима трећем и петом изреке, док је преко досуђеног

износа тужбени захтев тужиоца ББ одбијен, ближе наведено у ставу петом изреке. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима као солидарним повериоцима накнади трошкове парничног поступка од 181.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 29/21 од 19.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, трећем, четвртом и у делу става петог изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу ББ на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати 161.464,20 динара. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу шестом изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен истом суду на поновни поступак.

Решењем Основног суда у Горњем Милановцу П1 199/19 од 10.02.2021. године тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 157.500,00 динара.

Решењем Вишег суда у Чачку Гж1 18/21 од 27.05.2021. године, ставом првим изреке, преиначено је првостепено решење тако што је тужени обавезан да на име накнаде трошкова парничног поступка исплати тужиоцу АА 78.750,00 динара, а тужиоцу ББ 57.093,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцима, запосленим на радним местима ближе описаним у нижестепеним пресудама радни однос заснован на неодређено време престао је 09.01.2019. године услед престанка рада овде туженог као послодавца због ликвидације. У образложењу наведеног решења за сваког од тужилаца наведено је да је одлуком Скупштине друштва „Кондивик услуге“ ДОО од 31.12.2018. године покренут поступак ликвидације над друштвом и одређено да почев од регистрације одлуке код Агенције за привредне регистре и објављивања огласа о покретању поступка ликвидације, друштво не може предузимати нове послове, већ само послове на окончању послова започетих пре почетка ликвидације и везане за спровођење ликвидације, о чему ће се старати ликвидациони управник. Ова одлука је регистрована код Агенције за привредне регистре 04.01.2019. године. Решењем Агенције за привредне регистре од 04.01.2019. године усвојена је регистрациона пријава покретања ликвидације над туженим, па је регистрована промена података код ове Агенције везано за поступак ликвидације. Тужени је доставио на увид обрачунске листе зарада за тужиоце којима је утврђена висина нето зараде за месец децембар 2018. године као и податке везане за време проведено у радном односу код туженог као послодавца. Након престанка радног односа тужиоци нису били у радном односу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су поништили решења туженог донета на основу члана 176. тачка 5. Закона о раду као незаконита и обавезали туженог да тужиоцима на име накнаде штете уместо враћања на рад (тзв. супституција реинтеграције) исплати накнаду у утврђеној висини и то: тужиоцу АА у висини од 12 месечних зарада, а тужиоцу ББ у висини од 10 месечних зарада, на основу члана 191. ст. 1. и 5. истог закона, закључујући да отварањем ликвидационог поступка тужени као послодавац није престао са радом јер покретањем поступка ликвидације, односно регистрацијом и објављивањем огласа тужени није престао да постоји и није брисан из регистра на основу члана 238. у вези члана 543. Закона о привредним друштвима.

По оцени Врховног касационог суда, становиште нижестепених судова није правилно.

Према члану 176. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005... 95/18), запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца у случају престанка рада послодавца у складу са законом.

Према Закону о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11... 95/18), ликвидација друштва почиње даном регистрације одлуке о ликвидацији и објављивањем огласа о покретању ликвидације у складу са Законом о регистрацији (члан 526). Све радње прописане у одредбама 524-548. наведеног закона којима је регулисан поступак ликвидације и то: престанак рада органа управљања, постављање ликвидационог управника, попис имовине и пријава потраживања, завршни биланс, ограничење исплата члановима друштва у ликвидацији, окончање послова започетих пре ликвидације, указују да је послодавац престао да обавља регистровану делатност јер су све наведене радње усмерене на гашење друштва након намирења поверилаца.

Имајући у виду да отварање поступка ликвидације значи престанак обављања регистроване делатности односно престанак рада послодавца, што представља законски разлог за престанак радног односа запосленом на основу члана 176. тачка 5. Закона о раду, решења туженог којим је утврђен престанак радног односа тужиоцима су законита и нема разлога за њихов поништај, па зато ни услова за супституцију уместо реинтеграције.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како су поводом ревизије туженог преиначене нижестепене пресуде и одбијени тужбени захтеви тужилаца, то су на основу овлашћења из члана 165. став 2. ЗПП преиначена решења нижестепених судова о трошковима поступка, тако што је одбијен захтев тужилаца да се обавеже тужени да им накнади трошкове парничног поступка, због чега је одлучено као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. ЗПП припадају опредељени трошкови парничног поступка, који обухватају трошкове на име: састава одговора на тужбу од стране адвоката 16.500,00 динара, заступања на једном одржаном рочишту 18.000,00 динара и два неодржана рочишта по 9.750,00 динара, састава жалбе и ревизије по 33.000,00 динара, све према

Адвокатској тарифи важећој у време предузимања ових парничних радњи, док трошак судских такси није признат јер захтев није опредељен у смислу члана 163. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставовима другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић